

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 15.01.2026
Sayı : 1616

10/3638

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye genelinde hava kirliliğinin nedenlerinin, halk sağlığı üzerindeki etkilerinin, mevcut denetim ve izleme mekanizmalarının yeterliliğinin, merkezi ve yerel idarelerin sorumluluklarının ve alınması gereken ilave önlemlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim. 13/01/2026

Ahmet Boon YAZGAN
Edirne Mv.

Serap Demirel
Diy. Mv.

Cemal ENGİNYURT
İstanbul Milletvekili

M. Salih Uzun
Zs. Uzun
İzmir Mv.

Serap Albacı
Barış Mv.

Ms. Duman
Nail GİLER
Kocaeli Mv.

Ali KARADAĞ
Uşak Mv.

Semra DİNÇER
Ankara Mv.

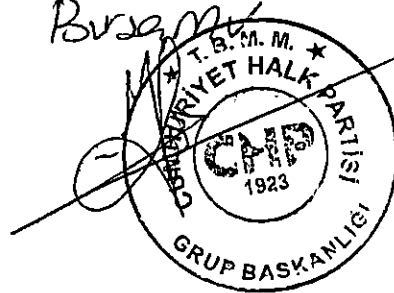
Ayşe BAKOĞLU
Bartın Mv.

Mustafa ERDEM
Antalya Mv.

Hacer ÖZTÜRK
Bursa Mv.

DENİZ DEMİR
Ankara Milletvekili

Ali Alioğlu
Ankara Mv.

GEREKÇE

Hava kirliliği, günümüzde yalnızca çevresel bir sorun olmaktan çıkmış; doğrudan doğruya halk sağlığını, yaşam kalitesini ve toplumsal refahı tehdit eden kamusal sorun hâline gelmiştir. Türkiye genelinde özellikle büyükşehirlerde ve sanayi yoğun bölgelerde hava kirliliği düzeyleri, ulusal ve uluslararası sınır değerlerin sıklıkla üzerine çıkmakta; bu durum başta solunum ve kalp-damar hastalıkları olmak üzere pek çok sağlık sorununa yol açmaktadır.

Türkiye’de hava kirliliğinin temel kaynakları arasında; sanayi tesislerinden kaynaklanan emisyonlar, fosil yakıt kullanımına dayalı enerji üretimi, motorlu taşıt trafiği, ısınmada kullanılan kalitesiz yakıtlar, plansız kentleşme ve yetersiz çevresel denetimler yer almaktadır. Buna karşın hava kalitesinin izlenmesi, kirletici faaliyetlerin denetlenmesi ve caydırıcı yaptırımların uygulanması konusunda ciddi eksiklikler bulunduğu yönünde yaygın bir kamuoyu kanaati oluşmuştur.

Özellikle hava kirliliğinin yoğun yaşandığı bölgelerde yaşayan vatandaşların, temiz hava hakkından yararlanamadığı; çocuklar, yaşlılar ve kronik hastalığı bulunan bireylerin bu durumdan doğrudan etkilendiği görülmektedir. Buna rağmen, hava kirliliğiyle mücadeleye ilişkin politikaların bütüncül, şeffaf ve etkili bir çerçevede ele alındığını söylemek güçtür.

Bu itibarla, Türkiye genelinde hava kirliliğinin nedenlerinin, mevcut mevzuatın ve uygulamaların, kurumlar arası yetki ve sorumluluk paylaşımının, denetim mekanizmalarının ve bunların etkinliğinin, hava kirliliğinin halk sağlığı üzerindeki etkilerinin kapsamlı biçimde araştırılması; eksikliklerin tespit edilerek çözüm önerilerinin geliştirilmesi kamu yararı açısından zorunluluk arz etmektedir. Bu gerekçelerle, hava kirliliğinin nedenlerinin, halk sağlığı üzerindeki etkilerinin, mevcut denetim ve izleme mekanizmalarının yeterliliğinin çok boyutlu olarak araştırılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’ nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

